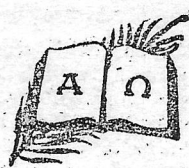

BÉKEÉRTŐNÖK

A BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

XIII. (LXIII.) ÉVF. 10. SZÁM

„A jövőnd a béke emberé”

1969. MÁJUS

Isten megújít

Az Egyházak Világtanácsa
elnökeinek pünkösdi üzenete

Az EVT elnökei — a hagyományos gyakorlat szerint — az idén is üzenetet intéztek a pünkösdi alkalmával a taggyházakhoz.

Üzenetük bevezetőjében megállapítják: „Az örökké munkálkodó Szentlélek az egyházzal között ajándékainak új megértésére vezetett el bennünket: újból felismertük Krisztusnak azt a szándékát, hogy minden korban, minden fajból, minden helyen és minden körülmények között szerves és élő egységet hozzon létre az emberek között, Őbenne, a Szentlélek által, Isten mindeneket átfogó atyasága alatt”.

Az üzenet rámutat arra, hogy „továbbra is törekednünk kell az összes keresztyének egységére, de ugyanakkor nyitottságra is a világ iránt, megértve annak törekvéseit, eredményeit és nyugtalanságát... El kell utasítanunk magunktól minden bűnt és minden emberi gonosztságot, ami eltorzítja az emberiiséget, kezdve azokkal a bűnökkel, amelyek még mindig fellelhetők a keresztyének között”.

A továbbiakban hangoztatják az EVT elnökei, hogy a keresztyéneknek részt kell venni „az emberek millióinak a nagyobb társadalmi igazságosságért és a világ fejlesztéséért vívott küzdelmében”. Majd arra biztatnak minden gyülekezetet és keresztyént, hogy örömmel vállalják feladataikat az emberiség egységének megvalósításában és a világ erőforrásai igazságos felhasználásáért vívott küzdelemben, mint Isten iránti engedelmségük megbizonyítását.

„Hisszük, hogy a Lélek munkálkodik mind a világban, mind az egyházban” folytatódik, majd az uppsalai nagygyűlés imádságával fejeződik be az EVT elnökeinek üzenete.

„Veszték erőt”

ApCs 1:4–8.

Az Úr Jézus már búcsúbeszédében készíti tanítványait hitüknek arra a nagy próbájára, amely a gecsemánéi és a golgotai eseményekben érte őket. Ne ítéljük el a tagadó Pétert, sem a kételkedő Tamást! Gondoljunk inkább arra, hogy talán mi még nagyobb szegényt hoztunk volna a tanítványi körre, ha az ő helyükben lettünk volna.

A nagypénteki kereszthalál Messterük vereségét mutatta a tanítványok számára. Nem tudtak ők akkor emlékezni arra, amit Urunk mondott nekik. Amit szemcikkkel láttak, az nagyobb hatással volt rájuk, mint amit Uruk a csendes, meghitt tanításokban velük közölt. A Megváltó Úr Jézus előre tudta, hogy mennyire megviseli tanítványai hitét a golgotai kereszthalál. Még a nyitott sír sem a hitüket, hanem a hitetlenségüket, lelki elgyengülésüket segítette elő. Az egyes tanítványokkal való találkozás híre már erősítgeti őket, de igazán akkor egyenesednek ki megrögglyant térdeik, amikor mindnyájan saját szemükkel láthatják a halál felett győzelmeskedő Urat.

Jézus Krisztus feltámadása és mennybemenetele között több alkalommal megjelent tanítványainak. Ezek a megjelenések nem csak egy bizonyos feloldódást, hanem hitükben való megerősödést is jelentettek. Hiszik hogy amit valóság lett az Úr szava: „En élek”, az is valóság lesz: „Ti is élni fogtok”. Egy pillanatra sem kételkednek már abban, hogy annak az Úr Jézusnak hatalma van a benne hívőket is feltámasztani a halálból, aki maga is kilépett a halál birodalmából. Feladatukkal azonban nincsenek tisztában. Ennél a látásból és meggyőződésből fakadó erőnél is nagyobb erőforrásra volt szükségük ahhoz, hogy megláthassák tennivalójukat és elvégezhessék Urukól kapott megbízatásukat.

Pünkösdi nemcsak az első tanítványok erővételének napja. A ma élő tanítványoknak is szükségük van a Szentlélekkel való beteljesedésre; Emberi erőtelenségünket fel kell, hogy váltsa a felülről jövő erő, a Szentlélek ereje.

A „vesték erőt” — nem vásárlást, hanem szent vágyakozást kell, hogy jelentsen. Egy olyan benső kitárlását a szívünknek, amit Isten az ő kegyelmes gazdagsága szerint be tud tölteni.

Erőt vehetünk a bűn elleni harcra

A Szentlélek bennünk munkálkodó ereje nélkül vereségeket szenvedünk a kísértések óráiban. Péter is ennek az erőnek a hiánya miatt bukott el a főpap udvarában, és akkor, amikor bizonyosságot kellett volna neki tennie Uráról, a tagadásba rejtőzve igyekszik megtartani életét. Pedig aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt, aki pedig kész feláldozni az ő életét, megtartja azt.

Mennyivel nagyobb és hevesebb kísértés érte Urunkat a pusztában a negyvennapos böjtölés után! És mégsem szenvedett vereséget. Ennek titka abban van, hogy ő a Lélek erejétől áthatva ment a pusztába.

A Szentlélek ereje nélkül önmagunkat sem tudjuk legyőzni. Nem tudunk parancsolni indulatainknak, bűnös gondolatainknak. A Szentlélek ereje nélkül nem tudjuk egészen és maradék nélkül odaszánni életünket annak, aki miértünk adta szent életét. A Szentlélek ereje nélkül szegyszenteljes bukdácsolás és sorozatos vereség lehet csak részük a tanítványoknak is.

(Folytatás a 78. oldalon)

Az Ökumenikus Tanács elnökségének ülése

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöksége május 10-én ülést tartott, amelyen a Szabadegyházak Tanácsa részéről Palotay Sándor ügyvezető igazgató vett részt, egyházunkat pedig Nagy József alelnök, az Ökumenikus Tanács titkára képviselte.

Beszámoló hangzott el a Keresztény Békekonferenciáról, a különböző országokban működő regionális bizottságainak tevékenységéről, a KBK és a stockholmi Vietnamkonferencia kapcsolatairól, valamint azokról a tárgyalásokról, amelyek különböző római katolikus békeszervezetek és a KBK munkájának közlésére irányulnak.

Jelentést hallgatott meg az elnökség az Ökumenikus Tanács képviselőinek a közelmúltban és a közeljövőben különböző nemzetközi ökumenikus fórumokon folytatott tanácskozásokon való részvételéről, illetve a Magyarországra látogató ökumenikus vendégeiről. Jelentés hangzott el azokról az előkészítő tárgyalásokról, amelyek az európai protestáns egyházi lapok újságíróit magába tömörítő szervezet megkeresésére, ennek képviselői és az Ökumenikus Tanács vezetősége között folynak a szervezet azon kezdeményezését illetően, hogy évi rendes közgyűlését 1969 őszén az Ökumenikus Tanács rendezésében Magyarországon tartsa.

Behatóan foglalkozott az elnökségi ülés a tagegyházak ökumenikus tevékenysége sorában kiemelkedő helyet elfoglaló közép-európai református konzultáció jelentőségével, amely a Magyarországi Református Egyház meghívására május 27. és 31. között kerül megrendezésre Balatonfüreden. Az elnökség örömmel üdvözölte a Református Egyház kezdeményezését és nyugtázta a tagegyházaknak szóló meghívását. Kifejezésre jutott az a meggyőződés, hogy a római katolicizmussal folytatott párbeszéddel foglalkozó konzultáció jellegénél fogva olyan nagy horderejű ökumenikus esemény, ami joggal számíthat a tagegyházak nagyfokú érdeklődésére, és hangot kapott az a reménység, hogy a konzultáció gyümölcsei az egész magyarországi és közép-európai protestantizmus számára nagy jelentőséggel és haszonnal bírhatnak.

Végül az elnökség jelentést hallgatott meg az Ökumenikus Tanács Irodájának folyó ügyeiről, mely részletesen foglalkozott az Iroda ügyviteli munkájával.

A. Z.

Megismerhető-e Isten?

Ha valaki így tenné föl ezt a kérdést, és kikötné, hogy igennel vagy nemmel kell válaszolnunk, zavarban lennénk, hisz ha igennel válaszolunk, azonnal agyunkba villan néhány olyan igevers, mely azt bizonyítja, hogy nem ismerhetők meg az Úr. Ilyenek pl.: Jób 36:26 „Ime az Isten magasztos, nem ismerhetjük meg”, vagy Mt 11:27 „...senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, és az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú...” Ha viszont tagadólág adjuk meg a választ, egész sor igét állíthatunk szembe velünk, amely az ellenkezőjét bizonyítja, vagyis azt, hogy megismerhető. Ilyenek pl.: Jer. 31:33. „Amikor nem tanítja többé senki a felebarátját, senki a testvérét így: ismerjétek meg az Urat! — mivel mindnyájan ismerni fognak engem...” Hós 2:19 „Eljegyvezlek magamnak a hit ajándékával és megismered az Urat.” Jn 17:3 „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged az egyedül igaz Istent...”

Első látásra talán úgy tűnik, hogy az említett — és nem említett, de hasonló — igeverseket lehetetlen kibékíteni. Ha azonban alaposabban megvizsgáljuk a kérdést, hamar kiténik, hogy semmiképpen nem az Igében van ellentmondás. Az Ige felel magáért. Ha van ellentmondás, úgy az csak az Igéről alkotott emberi véleményekben lehet.

Először is le kell szögeznünk, hogy a megismerés, mint fogalom, rendkívül széles skálájú értelmezési lehetőséget ad. Ha abszolút értelemben használjuk, akkor kimondható: Isten megismerhetetlen az ember számára, egyszerűen azért, mert Ő Isten és nem ember. Ezzel nem is korlátoztuk az emberi megismerés lehetőségét olyan nagyon, mint ahogy az első pillanatra gondolnánk, hisz az ember magát sem ismeri még, sőt az élő világ legparányibb sejtjeit sem, és azzal sem dicsekedhet, hogy akár egyetlen atommag szerkezetét és működését abszolút értelemben ismerné. Az ember megismerése hatalmas és elháríthatatlannak tűnő akadályokba ütközik a teremtett világon belül is, úgy a makro-, mint a mikrokozmoszban. Ma élő tudósok egyre inkább vélik fölfedezni, hogy vannak a tudományban végső, átléphetetlen határok. Így vall erről egy biológus: „Persze esetleg lehetnek határok, amelyek nem átléphetők. Ezzel azonban a biológus nem törődik, egyszerűen azért nem, mert éppen elég érdekes tennivalója van így is, minek aggódjék hát még amiatt, hogy munkája később holtpontra juthat.” (John Kendrew: Az élet fonala, Gondolat, 1968, 20. old.) Mennyivel inkább áll ez a korlátozás a teremtőre nézve. Ha most egy-két mondat erejéig megemlítjük a dimenziós problémát, még világos-

sabb lesz, hogy abszolút istenismetről jelenlegi létformákban élő ember nem is álmodhat. Az ember egy bizonyos „dimenziókeretbe” van bezárva az egész teremtettséggel együtt. Ez a keret a „három dimenziós világ”, vagy a „tér-idő világa”. Téren és időn kívül képtelen az ember gondolkodni. Mivel Isten Szellem (Jn 4:24 „Szellem az Isten, és az imádkozóknak Szellem által és igazságban kell Őt imádni), azaz nincs bezárva a tér-idő keretbe, nem tehetjük Őt a materiális megismerés tárgyává. Az imént említett igevers éppen azt akarja hangsúlyozni, hogy még imáinkban is csak a Szentlélek segítségével emelkedhetünk föl Istenshez, azaz: emelkedhetünk ki az anyag, a tér-idő korlátai közül. Az élő világ egymásra épülő lépcsőkhöz hasonlítható. Főfele haladva beszélhetünk növényekről, állatokról és az emberről. A sor csak akkor fejeződik be itt, ha tér-időben gondolkodunk, egyébként folytatódik. Nehéz lenne megmondani, hogy Istenség hány lépcsőre helyezhető el a szellemi lények, de biztos az, hogy az ember fölött van még egy világ, amelyet összefoglalva szellemvilágnak szoktunk nevezni. Ez a másik világ egyre gyakrabban szöbakerül tudósok körében is. A „Teológia” c. r. k. folyóirat 1968 decemberi számából, a 214. oldalról idézem a következőket. „Neves fizikusok megállapítása szerint érzéki világunk mint ha kinőne valami érzékentűli valóságzférájából. Weyl úgy látja, hogy érzékelhető világunk »valami rajta kívül állóra mutat«. Neunberg arra következtet, hogy a fizika olyan hegycsúcsra ért, »ahonnan kilátás nyílik egy titokzatos más világba«. Az érzékes világa föltételezi az érzékelés határain túli valóságzférát.” Hívó embereknek azonban nem szükséges bizonyítani a szellemvilág létét. A fent említett lépcsőkhöz lefelé haladva minden érthető. Természetesen ma még itt sem beszélhetünk teljes érthetőségről. Mindenesetre az ember szintjéről bizonyos fókig érthető az állati, a növényi szervezet, az élettelen anyag szerveződése stb. Főfelé haladva azonban csak minimális ismeretlel szerezhet egy alsóbb lépcsőn élő lény a magasabb lépcsőn élőről. Egy példa: a kutya az állatok lépcsőszintjéről keveset ismerhet meg az emberről, aki egy lépcsővel följebb van, de valamennyit mégis megismerhet. Pl.: fölismeri gazdáját, hűséges, ragaszkodik hozzá stb. Ennek ellenére nem mondhatjuk azt, hogy a kutya ismeri gazdáját.

(Folytatása következik)

István Almási Mihály